EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 21.5.2024
COM(2024) 209 final

2024/0114 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vad gäller det beslut som kommer att antas av parterna i konsensusöverenskommelsen om statsstödda exportkrediter för att uppdatera vissa tidsfristklausuler i sektorsöverenskommelsen om exportkrediter för klimatförändringar

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar när det gäller att ändra datumet för två tidsfristklausuler avseende projektkategorierna G respektive I i sektorsöverenskommelsen om exportkrediter för klimatförändringar (*sektorsöverenskommelsen*) i överenskommelsen om statsstödda exportkrediter (*konsensusöverenskommelsen*).

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Konsensusöverenskommelsen

Konsensusöverenskommelsen är ett gentlemens agreement mellan EU, Förenta staterna, Kanada, Japan, Sydkorea, Norge, Schweiz, Australien, Nya Zeeland, Turkiet och Förenade kungariket som tillhandahåller en ram för en ordnad användning av statsstödda exportkrediter. Detta innebär i praktiken att konsensusöverenskommelsen innehåller regler för att undanröja subventioner och snedvridningar av handelsflöden som är kopplade till statsstödda exportkrediter. Konsensusöverenskommelsen trädde i kraft i april 1978 och gäller tills vidare. Den är inte en OECD-akt, även om den får administrativt stöd av OECD:s sekretariat[1].

Konsensusöverenskommelsen uppdateras regelbundet mot bakgrund av utvecklingen på marknaderna och politiska förändringar som påverkar tillhandahållandet av statsstödda exportkrediter. Konsensusöverenskommelsen har införlivats, och därmed gjorts rättsligt bindande i EU, genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2011[2]. Ändringar av konsensusöverenskommelsens villkor införlivas med EU-lagstiftningen genom delegerade akter i enlighet med artikel 2 i förordning (EU) nr 1233/2011.

Sektorsöverenskommelsen är en bilaga till konsensusöverenskommelsen som fastställer mer flexibla längsta återbetalningstider för klimatvänliga projekt för att stimulera finansiering av sådana projekt. Syftet med sektorsöverenskommelsen är att tillhandahålla lämpliga finansiella villkor för projekt inom utvalda sektorer som har konstaterats bidra på ett betydande sätt till att begränsa klimatförändringarna, däribland projekt som rör förnybar energi, minskade växthusgasutsläpp och hög energieffektivitet, anpassning till klimatförändringen samt vattenprojekt.

2.2. Parterna i konsensusöverenskommelsen

Europeiska kommissionen företräder unionen vid möten mellan parterna i konsensusöverenskommelsen (*parterna*) och i de skriftliga förfarandena för beslutsfattande av parterna. Alla beslut om ändring av konsensusöverenskommelsen fattas med konsensus.

2.3. Akt som planeras av parterna

År 2023 utökade parterna sektorsöverenskommelsen med ett antal nya projektkategorier som skulle kunna få stöd enligt dess villkor. För två av dessa projektkategorier, G (tillverkning med låga utsläpp) och I (mineraler och malm för ren energi), enades man om att möjligheten att stödja transaktioner i dessa kategorier på grundval av reglerna om flexibilitet i sektorsöverenskommelsen skulle bedömas individuellt, eftersom det inte var möjligt att enas om kriterier för att definiera dessa projektkategorier, särskilt eftersom det inte fanns några

[1] Enligt definitionen i artikel 5 i OECD-konventionen.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2011 av den 16 november 2011 om tillämpningen av vissa riktlinjer för statsstödda exportkrediter och om upphävande av rådets beslut 2001/76/EG och 2001/77/EG (EUT L 326, 8.12.2011, s. 45).

internationellt överenskomna kriterier tillgängliga. I syfte att uppmuntra parterna att enas om kriterier infördes dessutom tidsfristklausuler för båda projektkategorierna enligt följande: ”Efter den 30 juni 2024 ska denna projektkategori upphöra om inte parterna kommer överens om något annat. Samtidigt kommer parterna att se över internationella standarder som utarbetats vid den tidpunkten och besluta om de ska införlivas i denna post.”

Även om inga kriterier har överenskommits och inga projekt har fått stöd inom ramen för de två projektkategorierna ligger det i EU:s intresse att behålla möjligheten att om nödvändigt godkänna individuella projekt inom ramen för dessa projektkategorier och ge ytterligare tid till utveckling av relevanta kriterier i andra internationella forum. Alla övriga parter har uttryckt intresse för att fortsätta med båda kategorierna, antingen med en ny tidsfristklausul eller en översynsklausul.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Europeiska unionen bör stödja en ändring av konsensusöverenskommelsen så att den omfattar en ny tidsfristklausul åtminstone till och med den 30 juni 2026. Andra parter kan föreslå en övergång till en översynsklausul eller en längre tidsfrist, vilket också kan accepteras.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet akter med rättslig verkan omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”[3].

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Den planerade akten är ägnad att på ett avgörande sätt påverka innehållet i EU-lagstiftning, nämligen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2011 av den 16 november 2011 om tillämpningen av vissa riktlinjer för statsstödda exportkrediter och om upphävande av rådets beslut 2001/76/EG och 2001/77/EG. Detta beror på att det i artikel 2 i den förordningen anges att ”[k]ommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 3 för att ändra bilaga II till följd av ändringar av riktlinjerna som parterna i consensusöverenskommelsen kommit överens om”. Detta innefattar ändringar av bilagor till konsensusöverenskommelsen.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

[3] Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör exportkrediter, varför den omfattas av tillämpningsområdet för den gemensamma handelspolitiken. Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 207 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för förslaget till beslut bör vara artikel 207.4 första stycket i EUF-fördraget jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

5. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom den akt som antas av parterna kommer att ändra sektorsöverenskommelsen är det lämpligt att den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* efter antagandet.

6.

2024/0114 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vad gäller det beslut som kommer att antas av parterna i konsensusöverenskommelsen om statsstödda exportkrediter för att uppdatera vissa tidsfristklausuler i sektorsöverenskommelsen om exportkrediter för klimatförändringar

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) De riktlinjer som ingår i consensusöverenskommelsen om statsstödda exportkrediter (consensusöverenskommelsen) har införlivats och därmed gjorts rättsligt bindande i unionen genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2011[4].

(2) Tidsfristklausulerna för projektkategorierna G och I i konsensusöverenskommelsens sektorsöverenskommelse om exportkrediter för klimatförändringar (*sektorsöverenskommelsen om klimatförändringar*) löper ut den 30 juni 2024.

(3) Det ligger i unionens intresse att sådana projekt kan fortsätta att dra nytta av de gynnsamma villkoren i sektorsöverenskommelsen om klimatförändringar och att möjligheten att nå en överenskommelse om kriterier för dessa projektkategorier kvarstår. I detta syfte bör unionen stödja en förlängning av tidsfristklausulen eller dess ersättande med en översynsklausul, åtminstone till och med den 30 juni 2026.

(4) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar eftersom det beslut som kommer att antas av parterna i konsensusöverenskommelsen (*parterna*) kommer att vara bindande för unionen och på ett avgörande sätt kommer att kunna påverka innehållet i unionsrätten i enlighet med artikel 2 i förordning (EU) nr 1233/2011.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar bland parterna i överenskommelsen om statsstödda exportkrediter anges i bilagan.

[4] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2011 av den 16 november 2011 om tillämpningen av vissa riktlinjer för statsstödda exportkrediter och om upphävande av rådets beslut 2001/76/EG och 2001/77/EG (EUT L 326, 8.12.2011, s. 45) (*förordning (EU) nr 1233/2011*).

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande